

Mogelijke maatregelen:

- Het bestuur houdt deze de mobiliteit van leerlingen die woonachtig zijn binnen ons samenwerkingsverband, maar kiezen voor scholen buiten ons samenwerkingsverband in de gaten en bespreekt de trends in het POVO-beraad.
- Er wordt aandacht besteed aan marketing/PR, klantvriendelijkheid en kwaliteitsverbetering.
- Vooralsnog wordt verondersteld dat de nieuwe locatie van SC Delfland die in 2017 wordt opgeleverd, meer leerlingen weer laat kiezen voor een VMBO binnen de gemeentegrenzen van Delft.
- Het zorgdragen dat leerlingen binnen de grenzen van het eigen bedieningsgebied naar een passende school van voortgezet onderwijs gaan, is een taak van elk schoolbestuur.

Schadeclaims n.a.v. klachten van ouders en/of scholen

Risico's:

- Door onduidelijkheid in toewijzing van extra ondersteuning of het niet goed doorlopen van verwijspcedures naar het VSO loopt het samenwerkingsverband risico op schadeclaims naar aanleiding van klachten van ouders en/of scholen.

Mogelijke maatregelen:

- Door scholen, ouders en leerlingen te betrekken bij de totstandkoming van ondersteuningsaanbod, het voeren van kwaliteitsbeleid en daarnaast een open communicatiestructuur, wordt mogelijke ontevredenheid bij scholen en ouders, (die kunnen leiden tot klachten/schadeclaims) vroegtijdig gesignaleerd en besproken.
- Eventuele klachten worden transparant behandeld.
- Voor daadwerkelijke klachten is een voorziening getroffen.

Arrangementen op maat VO/VSO

Risico's:

- Het kunnen bieden van onderwijsarrangementen op maat is aan de bovenkant begrensd door het beschikbare budget dat binnen de begroting is vastgesteld. Bij een te groot aantal onderwijsarrangementen bestaat het risico dat het budget niet dekkend is voor de ondersteuningsbehoefte.

Mogelijke maatregelen:

- Er is sprake van een interne controle op de reguliere processen (kosten, betalingen, personele mutaties), waarbij in de financiële tussenrapportages een inschatting wordt gemaakt van een uitputting van het budget aan de hand van het aantal afgegeven besluiten, de omvang van de kosten en de looptijd van de contractafspraken. Tijdige bijsturing op basis van prognosecijfers is makkelijk realiseerbaar.
- De inzet op preventie door een goede basisondersteuning en basisondersteuning plus, dragen er reeds zorg voor dat er minder beroep wordt gedaan op extra ondersteuningsarrangementen.

Politiek

Risico's:

- De politiek is beperkt consistent te noemen en juist op de momenten dat er geen consistentie is, kunnen er financiële risico's ontstaan. Zo is per 1 mei 2016 de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) komen te vervallen door de komst van de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie (DBA). Deze wet moet er voor zorgen dat het financiële risico eerlijker verdeeld wordt als er sprake is van een verkapt dienstverband.
- Fluctuaties in subsidiestromen kunnen van invloed zijn op de financiële positie van de stichting of van de aangesloten scholen.

Mogelijke maatregelen:

- Politieke ontwikkelingen worden goed gevolgd.
- Afspraken worden goed vastgelegd, gelden worden pas ingezet na ontvangst van de financiële beschikking.
- Indien nodig moeten er personele besparingen (op natuurlijke wijze) en managementaanpassingen doorgevoerd worden.
- In 2017 zal het Samenwerkingsverband VO Delflanden de mogelijke risico's op schijnzelfstandigheid inventariseren. In twijfelgevallen zal het samenwerkingsverband met de freelancer een (model-)contract afsluiten.

Aansprakelijkheid (werknemers en bestuurders)

Risico's:

- Veel medewerkers van het samenwerkingsverband voeren hun werkzaamheden uit op een of meer onderwijslocaties.
- Bestuurders zijn eindverantwoordelijk voor het beleid van het samenwerkingsverband en zijn daarmee ook aansprakelijk voor eventuele fouten die tot schadeclaims kunnen leiden.

Mogelijke maatregelen:

- Het risico van aansprakelijkheid van werknemers wordt beperkt door zoveel mogelijk te voorkomen dat werknemers de auto gebruiken in opdracht van de werkgever.
- Indien dit toch nodig is, dan worden werknemers gewezen op hun verantwoordelijkheid en het mijden van risico's.
- Bestuurdersaansprakelijkheid wordt zoveel mogelijk beperkt middels het doorvoeren van interne controlemaatregelen.
- Het aansprakelijkheidsrisico wordt ondervangen door een afgesloten verzekering.

Conclusie

Voor de boven beschreven risico's is door de controller een risicobedrag bepaald. Al deze risicobedragen te samen vormen het totale risicoprofiel. Het totale risicoprofiel voor het samenwerkingsverband VO Delflanden bedraagt € 350.000¹. Dit is het kapitaal wat nodig is voor het opvangen van de risico's en tegenvallers in de exploitatie. Dit wordt ook wel de bufferfunctie genoemd. Het bedrag van € 350.000 zal vanuit het eigen vermogen als bestemmingsreserve worden opgenomen in het financieel jaarverslag. Mogelijke risico's worden jaarlijks door het bestuur benoemd waarop het risicoprofiel kan worden aangepast en bijgesteld.

14. Staat van baten en lasten

De werkelijk uitgaven en ontvangsten over de periode januari t/m december 2016 zijn vergeleken met de begroting voor het hele jaar 2016.

Totale Baten

De totale baten voor 2016 zijn € 229.152 hoger t.o.v. de begroting 2016 (€ 1.997.086 versus € 1.767.934). In de begroting zijn de baten berekend aan de hand van het aantal leerlingen dat de scholen binnen ons samenwerkingsverband op 01-10-2015 bij DUO hadden geregistreerd, vermenigvuldigd met een bepaald bedrag per leerling. In de loop van een kalenderjaar kunnen de ontvangen vergoedingen vanuit DUO enigszins afwijken van de begroting. In tussentijdse rapportages is het bestuur van het SWV daarvan op de hoogte gesteld.

Zware ondersteuning

De werkelijk ontvangen vergoeding voor zware ondersteuning is € 96.477 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een hogere vergoeding per leerling en de ontvangen beschikking van DUO is uitgegaan van een hoger aantal deelnemers dan bekend was tijdens het opstellen van de begroting 2016.

¹ Verwezen wordt naar de bijlage 'beheersing financiële risico's' voor een uitsplitsing van het risicoprofiel over de verschillende benoemde risico's.

Lichte ondersteuning

De werkelijk ontvangen vergoedingen voor lichte ondersteuning zijn € 82.216 hoger dan begroot (€ 826.272 versus € 744.056). Dit verschil wordt m.n. verklaard door een hogere vergoeding voor de ondersteuningsbekostiging LWOO. Volgens de ontvangen beschikking van DUO valt deze vergoeding € 45.251 hoger uit dan begroot vanwege iets hogere leerlingenaantallen.

Overige baten

De overige baten zijn ten opzichte van de begroting € 50.549 hoger. Dit verschil wordt m.n. verklaard door de hogere ontvangen subsidie VSV van € 24.741. In de begroting was opgenomen € 43.750 (7/12 deel van € 75.000), betreffende de subsidie over 2015/2016. Voor 2016/2017 is echter besloten € 59.379 uit te keren. € 24.741 (5/12 deel) heeft betrekking op 2016. De eigen bijdrage scholen flex-voorziening is 15.671 hoger dan begroot en de bijdragen onderwijs- en zorgarrangementen ad € 9.333 was niet begroot.

Lasten

Programma 1: Inzet BOZ-ers

De uitgaven in programma 1 zijn € 11.527 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt, doordat de aanvullende inhuur van derden (Canninga en Veldhoven) niet begroot was voor de maanden januari tot en met juli 2016. De vooronderstelling daarbij was dat de budgettaire ruimte in de wettelijke verplichte herbesteding (€ 9.905) daartoe dekkend was. Het gaat hier om een structureel extra kosten die in de begroting 2017 en verder zullen worden opgenomen. De kosten die voor 2017 zijn opgenomen voor dit programma zijn de kosten die het SWV kwijt is aan salarissen personeel in eigen dienst en de gedetacheerde medewerkers vanuit andere organisaties. Het betreft een bedrag van € 286.500.

Programma 2: Versterken basisondersteuning

De uitgaven in programma 2 zijn € 23.197 hoger zijn dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het bestuurlijk besluit om al vanaf 01-08-2016 te gaan werken met een andere vergoedingsregeling. Het gaat hier om een aanpassing in beleid, waarbij is besloten om de scholen in het schooljaar 2016 – 2017 een hoger budget te geven voor het versterken van de basisondersteuning en de coördinatie van de extra ondersteuning. In het kalenderjaar 2017 en verder is deze subsidie daarom opgehoogd en in de begroting opgenomen als een bedrag van € 122.500.

Programma 3: arrangementen op maat

De uitgaven in programma 3 zijn € 17.939 hoger zijn dan begroot. Dit wordt veroorzaakt, door de start van een pilot brugklas Pro- VMBO, een groepsgewijs arrangement binnen het Pro Laurentius, een pilot binnen SC Pijnacker en extra kosten binnen de structuurklas HAVO – VWO.

Het SWV gaat ervan uit dat in 2017 en verder het budget dat wordt ingezet voor de extra ondersteuning toeneemt. Dit kan grotendeels worden toegeschreven aan een aantal experimenten dat is/wordt gestart op schoollocaties, waarbij een rechtstreeks budget aan de school wordt toegekend indien zij zelf formatie vrijmaken om leerlingen direct extra onderwijsondersteuning te kunnen bieden. Daarnaast is de verwachting dat er ieder jaar leerlingen bij zullen komen en dat leerlingen die al een budget toegekend hebben gekregen, dat ook het daarop volgend jaar zullen behouden. In totaal wordt er voor dit programma € 419.234 gereserveerd.

Programma 4: Groepsgewijze arrangementen in VO

De uitgaven in programma 4 zijn € 9.338 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de vergoeding voor het opdoen van praktijkervaring als aspirant-orthopedagoge van mevrouw de Buck ad € 3.806 en de basiscursus autisme ad € 3.348 niet waren begroot.

Ten opzichte van het voorgaande kalenderjaar is dit programma in de begroting 2017 uitgebreid. Naast de Time In klassen in het VMBO, is nu ook een volledig jaar structuurklas begroot. Daarnaast is in augustus 2016 een voorzichtig experiment van start gegaan met een Pro-VMBO-klas, die in het schooljaar 2017 – 2018 een duidelijke plek dient te krijgen in een dekkend netwerk van passend onderwijs. Met overige initiatieven is in deze begroting nog geen rekening gehouden. Een budget van € 200.400 is gereserveerd.

Programma 5: FLEX-voorziening

De uitgaven in programma 5 zijn € 7.892 lager zijn dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de huurkosten € 8.600 lager zijn dan begroot en de energiekosten € 10.429 lager zijn dan begroot als gevolg van een correctie van voorgaande jaren. Tevens was € 4.393 te veel begroot voor sport en bewegen en € 3.456 te veel begroot voor leermiddelen en testmaterialen. Daarentegen zijn vooruitgeschoven verbouwkosten van € 23.593 wel in 2016 verantwoord. Deze waren opgenomen in de begroting van 2017 i.p.v. 2016.

Voor het bovenschoolse FLEX-College is in de begroting 2017 een bedrag van € 377.500 opgenomen. Dit bedrag wijkt vooralsnog niet veel af van dat van de begroting van voorgaand jaar.

Programma 6: Diepte ondersteuning

De VSO scholen binnen SWV VO Delfland hebben tot en met het laatste kwartaal van 2016 de mogelijkheid om van het gereserveerde budget gebruik te maken. Tot en met december 2016 is van dit budget nog niets gerealiseerd. Een aantal kosten die voor het VSO zijn gemaakt in het kader van individuele arrangementen op maat, zijn echter weggeschreven onder programma 3.

Bestuurlijk is afgesproken om meer transparant te maken wel extra ondersteuning kinderen in het VSO (soms) nodig hebben, waarbij een beroep wordt gedaan op het samenwerkingsverband. Voorlopig is in de begroting 2017 daarom een bedrag opgenomen van €50.000.

Programma 7: Loket Passend Onderwijs

De uitgaven in programma 7 zijn € 14.539 lager zijn dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten van inhuur van een 2^e deskundigen.

Dit programma wijkt financieel nauwelijks af van voorgaand jaar. Er is in de begroting 2017 een budget van € 231.000 begroot.

Programma 8: Extra overdracht VSO basis van peildatum

Vanaf 1 augustus 2015 is de groeiregeling in werking getreden voor de samenwerkingsverbanden. Het verschil tussen het aantal vso-leerlingen op 1 oktober en het aantal op peildatum 1 februari bepaalt de door het samenwerkingsverband te betalen aanvullende bekostiging. Deze overdracht geldt voor het materiële deel voor het lopende kalenderjaar en voor het personele deel voor het komende schooljaar. Er is reeds een beschikking afgegeven van € 179.608. Hiervan zal € 86.442 verantwoord worden in 2016 en € 93.166 in 2017. Derhalve zijn de uitgaven voor programma 8 € 99.112 lager dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt, doordat in 2015 geen rekening is gehouden met het feit dat een deel van de uitgaven 2015 in 2016 verantwoord had moeten worden. In 2015 zijn er derhalve teveel kosten (ongeveer € 65.000) verantwoord.

Programma 9: Nieuw beleid

De uitgaven in programma 9 zijn € 41.435 hoger zijn dan begroot. Dit betreffen kosten voor o.a. het uitwerken van innovatieve ideeën. De kosten voor dit programma waren niet opgenomen in de begroting. Om de in het ondersteuningsplan opgenomen ambities te kunnen uitwerken in concrete en uitvoerbare plannen en om te kunnen anticiperen op de noodzakelijke professionalisering die een samenwerkingsverband moet kunnen maken op bestuurlijk en managementniveau is voor het kalenderjaar 2017 een bedrag van € 40.000 opgenomen, voor het laten invliegen van externe deskundigen op diverse terreinen om beleid verder te kunnen uitwerken.

Tabel 3: Waarneembare trends in aantal leerlingen binnen SWV VO Delflanden

Regulier onderwijs	LWOO	PRO	overig VO	VO totaal
1-10-2011	389	286	7.483	8.158
1-10-2012	397	287	7.516	8.200
1-10-2013	380	297	7.511	8.188
1-10-2014	390	296	7.585	8.271
1-10-2015	383	296	7.667	8.346
1-10-2016	392	307	7.720	8.419

Speciaal onderwijs	VSO cat 1	VSO cat 2	VSO cat 3	VSO totaal
1-10-2011	175	10	16	201
1-10-2012	180	8	13	201
1-10-2013	195	11	14	220
1-10-2014	187	13	16	216
1-10-2015	193	8	16	217
1-10-2016	193	10	23	226

Tabel 4: Waarneembare trends LWOO en PrO binnen SWV VO Delflanden in percentages

SWV VO Delflanden	LWOO	PrO	Totaal
01-10-2011	4,77%	3,51%	8,27%
01-10-2012	4,84%	3,50%	8,34%
01-10-2013	4,64%	3,63%	8,27%
01-10-2014	4,72%	3,58%	8,30%
01-10-2015	4,59%	3,55%	8,14%
01-10-2016	4,66%	3,65%	8,31%

Landelijk

01-10-2011	10,61%	2,80%	13,4%
01-10-2012	10,71%	2,84%	13,55%
01-10-2013	10,67%	2,92%	13,59%
01-10-2014	10,61%	2,95%	13,56%
01-10-2015	10,23%	2,98%	13,22%
01-10-2016			

Tabel 5: Waarneembare trends VSO binnen SWV VO Delflanden in percentages

SWV VO Delflanden	VSO Cat 1	VSO Cat 2	VSO Cat 3	VSO Totaal
01-10-2011	2,15%	0,12%	0,20%	2,46%
01-10-2012	2,20%	0,10%	0,16%	2,45%
01-10-2013	2,38%	0,13%	0,17%	2,69%
01-10-2014	2,26%	0,16%	0,19%	2,61%
01-10-2015	2,31%	0,10%	0,19%	2,60%
01-10-2016	2,29%	0,12%	0,27%	2,68%

Landelijk

01-10-2011	3,04%	0,11%	0,31%	3,46%
01-10-2012	3,08%	0,11%	0,31%	3,51%
01-10-2013	3,15%	0,11%	0,34%	3,61%
01-10-2014	3,19%	0,12%	0,35%	3,66%
01-10-2015	3,04%	0,12%	0,32%	3,47%
01-10-2016				

Wanneer de groei van het LWOO, PrO en VSO wordt afgezet tegen de totale groei aan leerlingen binnen het samenwerkingsverband Delflanden, kan worden geconstateerd dat er toch ook sprake van een procentuele groei van het aantal leerlingen LWOO, PrO en VSO. De landelijke percentages voor LWOO, PrO en VSO zijn voor 2016 (nog) niet bekend, maar desondanks kan gezegd worden dat het aantal LWOO-ers nog steeds ver onder het landelijke percentage ligt. Het aantal PrO-leerlingen ligt boven het landelijke percentage.

Binnen het VSO neemt het aantal leerlingen in bekostigingscategorie 1 procentueel gezien heel licht af. De bekostigingscategorie 2 blijft stabiel en bekostigingscategorie 3 neemt toe.

Om zoveel mogelijk leerlingen op te vangen met zo min mogelijke administratieve lasten voor de scholen, heeft het samenwerkingsverband op alle scholen begeleiders passend onderwijs gepositioneerd. Deze begeleiders opereren in het gebied tussen de basisondersteuning die wordt verzorgd door de scholen zelf en de extra ondersteuning waarvoor de scholen een OPP voor de leerling dienen op te stellen met uitstroomperspectief en begeleidingsdoelen.

In tabel 6 en 7 is het aantal leerlingen zichtbaar dat door de begeleiders passend onderwijs op de scholen is opgepakt middels kortdurende begeleiding en advies in het schooljaar 2015 – 2016 en het schooljaar 2016 – 2017 tot en met 31 december 2016.

Tabel 6: Aantal begeleidingstrajecten opgepakt door de BPO-ers op de scholen periode 01.08.2015 – 31.07.2016

School	15 - 16	Soort begeleiding/type problematiek
GC-PrO	9	ADHD, ASS, werkhouding in relatie tot lage cognitie LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
GC-J	13	Diverse problematiek, Veel plannings- en organisatie problemen Lenteschool, LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
Lau-PrO	25	Didactische ondersteuning op taal en rekenen Begeleiding ASS/ADHD LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
SCD	23	Begeleidingsgesprekken diverse problematiek Begeleidingsgesprekken Time In LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
CLD-O	31	Begeleiding ASS, Begeleiding plannen/organiseren LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
CLD-M	66	Begeleiding ASS/ADHD, Begeleiding plannen/organiseren, Begeleiding Leren leren LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
SC-K	27	Begeleiding ADHD/ASS, oppositioneel gedrag, werkhoudingsproblemen
SC-R	20	Begeleiding divers LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
SCW	69	Begeleiding ASS/ADHD, Groepstraining leren leren, Begeleiding hoog verzuim LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
SC-P	39	Begeleiding ADHD/ASS, Begeleiding leren leren LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
Totaal aantal	322	Trajecten begeleiding en advies

Tabel 7: Aantal begeleidingstrajecten opgepakt door de BPO-ers op de scholen periode 01.08.2016 – 31.12.2016

School	16 – 17	Soort begeleiding/type problematiek
GC-PrO	7	Didactische ondersteuning LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
GC-J	18	Begeleiding ASS/ADHD, Begeleiding plannen/organiseren LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
Lau-PrO	16	Didactische ondersteuning, Begeleiding S-E, Begeleiding ASS/ADHD
SCD	15	Begeleiding ASS/ADHD LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
CLD-O	26	Begeleiding ASS/ADHD LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
CLD-M	47	Begeleiding ASS/ADHD, Plannen/organiseren, Leren leren LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
SC-K	23	Begeleiding ADHD/ASS LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
SC-R	13	Begeleiding divers LZ/SOLK/LG (spierziekten, NAH, DCD, cerebrale parese) LG verzuim + verzuim
SCW	31	Begeleiding ASS/ADHD, Begeleiding hoog verzuim, Groepstraining leren leren
SC-P	31	Begeleiding ADHD/ASS, Training leren leren
Totaal aantal	227	Trajecten begeleiding en advies

We kunnen stellen dat er een expertiseteam op het niveau van het SWV is dat docenten en scholen ondersteunt in de aanpak van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte en dat in dit team deskundigheid vanuit het VSO aanwezig is. Op basis van de evaluatiegegevens kan worden geconcludeerd dat de begeleiders passend onderwijs de leerkrachten middels consultatie en advies ondersteunen om het onderwijs meer af te stemmen op de verschillen tussen leerlinge in de klas.

In het jaarverslag van het bijbehorende programma (programma 1) wordt de inzet van de begeleiders passend onderwijs meer uitvoerig geëvalueerd en worden specifieke aanbevelingen gedaan voor de komende beleidsperiode.

Tabel 8 toont een overzicht van het aantal leerlingen op de verschillende schoollocaties, waarvoor een (nieuw) onderwijsarrangement is gestart in het schooljaar 2015 – 2016, in het kalenderjaar 2016 en in de periode 01.08.201 – 31.12.2016.

Tabel 8: Aantal leerlingen gestart met een extra onderwijsarrangement

Schoollocaties	Aantal gestart tussen 01.08.2015 en 31-07-2016	Aantal gestart tussen 01.01-2016 en 31.12.2016	Aantal gestart tussen 01.08.2016 en 31.12.2016
CLD-HvD	14	22	15
CLD-M	16	24	19
SCD-CLD	4	1	1
GC-J	7	13	12
GC-PrO	3	12	12
SCD-GC	16	19	9
Lau-PrO	17	23	18
SC-K	9	9	5
SC-P	15	17	11
SC-RdG	16	20	13
SC-W	23	30	22
SC-Rijswijk	1	1	-
Herman Broeren	1	-	-
JCP-Delft	2	1	-
JCP-Transvaal	2	1	1
Vaart College	1	1	-
Geen school	1	3	2
Totaal	148	197	140

Er is in het schooljaar 2015 – 2016 in totaal aan **148** leerlingen extra onderwijsondersteuning (TEO) aangeboden. Ter vergelijking: in 2014 – 2015 werd aan 117 leerlingen extra onderwijsondersteuning geboden. In het kalenderjaar 2016 zijn in totaal **197** leerlingen gestart met een onderwijsarrangement binnen de VO-scholen. Vanaf 01-08-2016 tot eind van het schooljaar is er voor **140** leerlingen een arrangement opgestart. Ter vergelijking met diezelfde periode een jaar eerder: toen werd voor 60 leerlingen een arrangement opgestart. Verondersteld wordt dat pas rond 2020 het maximale aantal leerlingen dat met extra onderwijsondersteuning in het regulier onderwijs zit, meer stabiel is. Tot die tijd zal het aantal onderwijsarrangementen op jaarbasis stijgen. Voor een meer gedifferentieerde analyse wordt verwezen naar het jaarverslag inzet extra onderwijsondersteuning.

Vanaf 01-08-2016 hebben sommige scholen gebruik gemaakt van het aanvragen van een groepsarrangementen extra onderwijsondersteuning. Dit geldt voor de structuurklas op het CLD-M, de pilot PrO-VMBO op het Grotius PrO en het groepsarrangement Taal in blokjes op Laurentius PrO.

In sommige gevallen heeft de ene school een arrangement aangevraagd, maar voert een andere school het arrangement uit. Dit geldt bv voor de structuurklas, waar 3 leerlingen vanuit de brugklas HAVO/VWO van SC-W, zijn doorgeplaatst naar de structuurklas van CLD-M. Maar het kan ook voorkomen dat een leerling in de overgang van een nieuw schooljaar afstroomt naar een lager niveau onderwijs en dat binnen de nieuwe schoollocatie uitvoering wordt gegeven aan een eerder in gang gezet/afgesproken onderwijsarrangement.

Er kan worden gesteld dat op alle scholen van voortgezet onderwijs leerlingen zijn ingeschreven die met aanvullende extra onderwijsondersteuning binnen de reguliere scholen opgevangen kunnen blijven worden. Tussen schoollocaties zijn wel grote verschillen waarneembaar in de hoeveelheid extra onderwijsarrangementen die worden uitgevoerd. Vooralnog is onvoldoende duidelijk wat die verschillen tussen de schoollocaties maakt.

Binnen het SWV VO Delfland worden in principe geen aanvragen voor extra onderwijsondersteuning afgewezen. Dat heeft te maken met de manier waarop binnen het SWV de begeleidingsteams op de scholen werken en de gedragswetenschappers van het SWV al in een vroegtijdig stadium door de zorgcoördinatoren betrokken worden bij een mogelijke aanvraag voor onderwijsondersteuning.

Gesteld kan worden dat de gedragswetenschappers van het samenwerkingsverband leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften handelingsgericht en gedifferentieerd indiceren met een minimum aan bureaucratie.

Een deel van de extra onderwijsondersteuning kan niet meer worden uitgevoerd binnen de eigen schoollocaties. De scholen zijn in te grote handelingsverlegenheid of de leerling heeft een heel specifieke onderwijsbehoefte die niet meer op de reguliere school kan worden opgevangen. Voor deze leerlingen is plaats in de bovenschoolse onderwijsvoorziening: het FLEX-College.

Tabel 9 toont een overzicht van het aantal leerlingen per onderwijsniveau dat in 2016 is verwezen naar het FLEX-College. Percentueel gezien zijn leerlingen vanuit het VMBO BBL/KBL (al dan niet met LWOO) en HAVO/VWO het sterkst vertegenwoordigd. Leerlingen vanuit het VMBO vertonen veelal externaliserend gedrag op grond waarvan de school handelingsverlegen wordt, bij leerlingen vanuit HAVO/VWO is veelal sprake van internaliserend gedrag. Voor specifieke analyses wordt verwezen naar het jaarverslag van het FLEX-College.

Tabel 9: Instroom op het FLEX-College in kalenderjaar 2016 naar onderwijsniveau

Onderwijsniveau	Aantal leerlingen	Percentage
Praktijkonderwijs	10	14,1%
VMBO Basis/Kader + LWOO	16	22,5%
VMBO Basis/Kader	16	22,5%
VMBO-T	11	15,5%
HAVO/VWO	15	21,1%
Geen school	3	4,2%
Totaal aantal leerlingen	71	

Tabel 9 en 10 toont het aantal leerlingen dat in het schooljaar 2015 – 2016 en in het kalenderjaar 2016 vanuit het FLEX-College is uitgestroomd naar diverse bestemmingen.

In het schooljaar 2015 – 2016 is het ruim 70% van de leerlingen gelukt om terug te keren naar het regulier onderwijs, of door te stromen naar een passende opleiding binnen het MBO. Voor het kalenderjaar 2016 komt dit aantal uit op ruim 68%.

Geconcludeerd kan worden dat de doelstelling om minimaal 65% van de leerlingen met succes terug te laten stromen naar regulier voortgezet onderwijs, of uit te laten stromen naar MBO of hoger onderwijs, passend bij de mogelijkheden vastgelegd in het ontwikkelingsperspectiefplan is gerealiseerd.

Tabel 10a: Uitstroom FLEX-College schooljaar 2015-2016

Uitstroomresultaat	Aantal	Percentage
Terug naar stamschool	15	30,6%
Doorplaatsing naar andere reguliere school	8	16,3%
Doorplaatsing VSO	5	10,2%
Doorplaatsing MBO	12	24,5%
Doorplaatsing arbeid	3	6,1%
Doorgeleiding zorg boven onderwijs	3	6,1%
Uitstroom zonder passend traject (thuiszitter)	3	6,1%
Totaal uitstroom	49	

Tabel 10b: Uitstroom FLEX-College kalenderjaar 2016

Uitstroomresultaat	Aantal	Percentage
Terug naar stamschool	9	18,6%
Doorplaatsing naar andere reguliere school	7	14,9%
Doorplaatsing Rebound Den Haag	1	2,1%
Doorplaatsing VSO	9	18,6%
Doorplaatsing MBO (met/zonder diploma)	17	35,4%
Doorplaatsing arbeid	2	4,2%
Doorgeleiding zorg boven onderwijs	1	2,1%
Uitstroom zonder passend traject (thuiszitter)	2	4,2%
Totaal uitstroom	48	

Vanaf 2014 speelt het SWV VO Delflanden een rol in het verzamelen van kengetallen rondom zorgwekkend verzuim en thuiszitten. Binnen de scholen bleek veel verschil in definiëring van de doelgroep en de onderbouwing van het thuiszitten. Gezamenlijk met de zorgcoördinatoren van schoollocaties en de gemeenten is gewerkt aan een meer eenduidige begripshantering. Binnen ons samenwerkingsverband worden nu de onderstaande definities gebruikt:

Thuiszitter:

Vier weken aaneengesloten geen schoolbezoek, ongeacht de reden.

Absoluut verzuimer:

Een leerling zonder schoolinschrijving en zonder startkwalificatie.

Daarnaast worden de onderstaande definities gebruikt als reden van thuiszitten:

Gedragsproblemen:

Problematisch (oppositioneel) gedrag naar anderen leerlingen/docenten

Psychische problemen:

Angsten, fobieën, psychische problematiek, psychosomatische klachten, psychiatrische stoornis

Meervoudige problematiek:

Psychiatrische problematiek in combinatie met gedragsproblematiek

Medische redenen:

Alleen indien verklaring van arts/schoolarts aanwezig is als onderbouwing van het thuiszitten

Problemen tussen leerling/ouders en school:

Indien sprake is van conflict tussen ouders/leerling en school

Schoolweigering:

Leerling en/of ouders weigeren school of een passend onderwijsaanbod

Schorsing met de intentie tot verwijdering:

Wanneer sprake is van een heftig incident, waarbij de leerling direct is geschorst

Geen passend onderwijsaanbod

Gezamenlijke constatering van ouders, school en leerling dat een passend onderwijsaanbod niet voorhanden is.

Anders, namelijk:

Deze keuze wordt alleen gebruikt als geen van de andere bovenstaande redenen kunnen worden gebruikt om het thuiszitten te verklaren.

In de praktijk blijkt het nog niet zo gemakkelijk om leerlingen die thuiszitten op een eenduidige manier te registreren. Dit komt onder meer doordat binnen de scholen het lang niet altijd de zorgcoördinatoren zijn die een taak hebben in de registratie van zorgwekkend verzuim en thuiszitten, gemeenten andere cijfers ten aanzien van zorgwekkend verzuim en thuiszitten hebben dan samenwerkingsverbanden en omdat leerlingen onderwijsvrijstellingen worden gegeven zonder dat samenwerkingsverbanden daarvan op de hoogte zijn.

Ook blijkt tussen samenwerkingsverbanden geen consensus te zijn over welke type thuiszitters in de registratie moeten worden meegenomen en welke leerlingen gemeld dienen te worden bij DUO. Zo zijn er samenwerkingsverbanden die alleen die leerlingen als thuiszitter registreren, waarbij de leerling zelf niet naar school wil, of de ouders hun kind niet naar school willen sturen, of de leerling de toegang tot de school is ontzegd (geschorst), of dat er geen overeenstemming over het onderwijsaanbod is, of als er geen passend onderwijsaanbod is. Om op landelijk niveau daadwerkelijk goed zicht te hebben op het aantal leerlingen waarvoor binnen de samenwerkingsverbanden geen passend onderwijsaanbod is, is van belang dat hier gezamenlijk heldere definities voor komen.

Vooralsnog heeft het SWV VO Delflanden er voor gekozen om alle leerlingen die thuiszitten, ongeacht de reden van thuiszitten, op te nemen in de registratie en de melding bij DUO

Daarbij constateren we wel dat binnen de doelgroep thuiszitters veel leerlingen zitten waarbij sprake is van ernstige medische of psychische klachten of meervoudige problematiek. In al deze gevallen is het noch voor de schoollocaties, noch voor het samenwerkingsverband mogelijk om passend onderwijs te bieden.

Tabel 11 toont het aantal absoluut verzuimers en thuiszitters dat het samenwerkingsverband eind december 2016 in beeld had. Het totaal aantal leerlingen dat gedurende het kalenderjaar 2016 langer dan 4 weken heeft thuisgezeten, kan vooralsnog niet exact worden weergegeven. Het samenwerkingsverband zal, samen met de gemeenten, in 2017 komen met een voorstel hiertoe.

Tabel 11: Aantal absoluut verzuimers/thuiszitters peildatum december 2016

Reden thuiszitten	Aantal	Gespecificeerd
Absoluut verzuim	2	
Waarvan		
Gedragsproblemen		1
Anders		1
Thuiszitters	22	
Waarvan		
Medisch		2
Meervoudige problematiek		7
Problemen tussen ouders/leerling en school		1
Psychische problemen		9
Schoolweigering		3
Totaal	24	24

Van alle geregistreerde thuiszitters is het leeuwendeel van de leerlingen op grond van specifieke medische en/of psychische problematiek niet in staat om een onderwijsprogramma te volgen. Samen met de gemeenten wordt in 2017 bekeken welke mogelijkheden deze jongeren wel geboden kunnen worden.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat het samenwerkingsverband voor de meeste jongeren binnen de grenzen van het samenwerkingsverband een passende plek in het onderwijs/onderwijs-zorgvoorziening kan bieden, maar dat er nog geen sprake is van een compleet dekkend netwerk.

16. Reactie van het toezichhoudend bestuur

SWV VO Delflanden heeft de maatschappelijke opdracht om een dekkend ondersteuningsaanbod te realiseren binnen en tussen de scholen van het samenwerkingsverband, zodanig dat elke leerling die extra ondersteuning nodig heeft., deze ook krijgt op een plek die het beste kan anticiperen op die onderwijsbehoeften. Het bestuur vervult daarbij de rol van intern toezichthouder. Voor de activiteiten die de bestuursleden ten behoeve van het SWV VO Delflanden verrichten, vindt geen bezoldiging plaats. De directeur van het samenwerkingsverband is aangesteld voor onbepaalde tijd met een betrekkingssomvang van 1,0 WTF in salarisschaal 13 conform de CAO VO. Verwezen wordt naar het WNT-model in de jaarrekening.

Het bestuur bestond in 2016 uit:

Bestuur Protestant Christelijk Voortgezet en Beroepsonderwijs, Christelijk Lyceum Delft	De heer drs. J.S. Zijlstra
Bestuurscommissie voor Openbaar Voortgezet onderwijs, Grotius College	De heer drs. A. van den Bosch
Stichting Lucas Onderwijs, Sint Stanislascollege, Het Kraaijenest	De heer drs. A.P.M. Loogman
Laurentius Stichting voor Katholiek Primair onderwijs, Laurentius Praktijkschool	Mevrouw dr. S.P. Schenning
Stichting Responz	De heer J. Taal
Herman Broerenstichting Delft	De heer M. van Kesteren
Stichting J.C. Pleysierschool	De heer K. Richel

In haar vergadering van 27 juni 2016 heeft het bestuur afscheid genomen van mevrouw drs. J. M. Reijman, die gedurende een aantal jaren de taken van secretaris heeft vervuld. Haar taak is overgenomen door mevrouw dr. S.P. Schenning, bestuurder van de Laurentiusstichting voor Katholiek Primair Onderwijs.

De werkwijze en het besluitvormingsproces van het bestuur zijn op bladzijde 4 van dit bestuurlijk verslag al beschreven. De aspecten van de toezichhoudende rol van het bestuur zijn terug te vinden in de onderstaande vastgestelde documenten van het SWV VO Delflanden:

- Statuten
- Bestuursreglement
- Managementstatuut
- Treasurystatuut
- Planning en Control cyclus
- Ondersteuningsplan

In 2016 zijn de onderstaande onderwerpen aan de bestuurstafel besproken:

01 Februari 2016

- Managementrapportage: Stand van zaken kengetallen, bespreken concept bestuurlijk jaarverslag 2015
- Ondersteuningsbeleid: Programma's in ondersteuningsplan en meerjarenbegroting 2016 – 2020
- Bestuurlijke discussiethema's : Evaluatie basisondersteuning

07 April 2016

- Ondersteuningsbeleid: Bespreking concept ondersteuningsplan
- Huisvestingsbeleid: Bespreken voortgang verhuizing FLEX en kantoor SWV
- Personeelsbeleid: Bespreken wijzigingen in formatie schooljaar 2016 - 2017: begeleiders passend onderwijs
- Bestuurlijke discussiethema's: Voortgang structuurklas HAVO/VWO; verschillen tussen scholen in verwijzingen naar FLEX-College; uitbreiding van de licentie LWOO naar het CLD; ontwikkelingen rondom een 'veilig VMBO-klas' binnen het PrO

23 Mei 2016

- Managementrapportage: Vaststellen jaarverslag 2016
- Ondersteuningsbeleid: Vaststellen ondersteuningsplan 2016 – 2020
- Personeelsbeleid: Vaststellen FUWA-beschrijvingen BPO-ers

27 Juni 2016

- Personeelsbeleid: Bespreking eerste concept personeelsplan
- Managementrapportage Q1: 31 maart 2016
- Financiën: Aanpassing begroting programma 2 vanaf 01-08-2016: reserveren budget extra ondersteuning voor LWOO-ers op CLD vanaf 01-08-2016
- Ondersteuningsbeleid: Aanpassen criteria verwijzing VSO
- Bestuurlijke discussiethema's: Scheiding van bestuur en toezicht

21 September 2016

- Management rapportage Q2: peildatum 30 juni 2016

21 November 2016

- Management rapportage Q3: peildatum 30 september 2016
- Financiën: Conceptbegroting 2017, bijstellen meerjarenbegroting gerelateerd aan de programma's en nieuw beleid, zoals geformuleerd in het ondersteuningsplan 2016 – 2020 en geactualiseerde kengetallen., actualiseren van Treasurystatuut
- Personeelsbeleid: Stand van zaken personeelsplan, oprichting P-MR
- Bestuurlijke discussiethema's: Groei LWOO/PrO

19 December 2016

- Financiën: Vaststellen jaarbegroting 2017
- Governance: Scheiding bestuur en toezicht

In het najaar van 2015 hebben de controller en de directeur van het SWV VO Delflanden de beheersing van de financiële risico's (periode 2014 – 2018) opnieuw bekeken en geactualiseerd. In het overleg van 23 november 2015 heeft het bestuur ingestemd met de geactualiseerde versie. In het bestuursverslag 2016 is voor de beschrijving van de risico's en de mogelijk te nemen maatregelen gebruik gemaakt van de geactualiseerde versie uit 2015. De controller is verzocht om in 2017 te onderzoeken of het format voor risicomanagement zoals voorgesteld door de PO en VO Raad (Bé Keizer, maart 2016) praktisch bruikbaar is binnen ons samenwerkingsverband om risico's in kaart te brengen en beheersmaatregelen te formuleren.

In december 2016 is door het bestuur opdracht gegeven aan Deloitte om de controle op de jaarrekening 2016 uit te voeren. Wel heeft het bestuur aangekondigd om, mede gerelateerd aan de al langlopende samenwerking met Deloitte, zich te gaan oriënteren op accountantsroulatie.

De controller heeft in november 2016 de opdracht gekregen om het Treasurystatuut, dat was gebaseerd op de regelgeving uit 2009, te actualiseren op basis van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW uit 2016. In maart 2017 heeft het bestuur ingestemd met het geactualiseerde statuut.

In een bijeenkomst op 19 december heeft het bestuur zich onder leiding van een extern deskundige, laten informeren over de verhouding tussen bestuur en toezicht, een thema dat al langer op de agenda stond om uitgewerkt te worden. In de loop van 2017 zal het bestuur het vraagstuk governance verder uitwerken en besluiten of een wijziging in bestuursvorm gewenst is.

In 2016 is het bestuur zeven keer bijeen geweest om zich te laten informeren over de kwartaalrapportage en de ontwikkelingen in de uitvoering van de ondersteuningsprogramma's. Het bestuur van het SWV VO Delflanden heeft in haar toezichthoudende rol met belangstelling en betrokkenheid aangehoord op welke manier de activiteiten en beleidsvoornemens, zoals beschreven in het ondersteuningsplan 2014 – 2016 en 2016 – 2020 vorm en inhoud zijn gegeven. Beleid in ontwikkeling is door de directeur van het samenwerkingsverband een aantal keer op de bestuurstafel ter sprake gebracht, om de bestuurders te informeren over voortgang of knelpunten. Daarnaast is de groei in PrO, LWOO en VSO bestuurlijk aan de orde gesteld.

De bespreking van de kwartaalrapportage heeft het bestuur goed zicht gegeven op de middelen die door het samenwerkingsverband werden ontvangen en op welke manier de middelen werden besteed. De rapportages gaven ook een goede prognose voor de resterende maanden van het boekjaar, zodat –indien noodzakelijk of mogelijk- aanpassingen in de uitgaven konden plaatsvinden.

Het bestuur heeft aan de hand van de kwartaalrapportages kunnen vaststellen dat het samenwerkingsverband ‘in controle’ is en dat de toegewezen middelen in 2016 doelmatig en rechtmatig zijn besteed conform de afspraken zoals gemaakt in de onderliggende programma’s van het begroting.

Het bestuur concludeert dat zij haar toezichhoudende taak in 2016 naar behoren heeft kunnen uitvoeren. Zij is meegenomen in de evaluaties van de diverse programma’s, waarin de gerealiseerde doelstellingen zijn besproken en ook aanbevelingen zijn gedaan voor verbeteringen. In het bestuurlijk jaarverslag vindt het bestuur de diverse thema’s terug conform afspraak en het financieel jaarverslag correspondeert met de softclose in de laatste kwartaalrapportage uit 2016 (Q4). Na de bespreking in het bestuur is op 29 mei 2017 goedkeuring gegeven aan het jaarverslag 2016.

Het bestuur bedankt de directeur en de medewerkers van het SWV VO Delflanden, schooldirecties, schoolbegeleidingsteams en gemeenten voor de samenwerking en hun inzet om leerlingen met een ondersteuningsbehoefte passend onderwijs te bieden.

Namens het bestuur van het SWV VO Delflanden,

29-05-2017

Drs. J.S. Zijlstra,
Voorzitter

Kerncijfers

Financieel

Baten

	2016	2015	2014	2013	2012
Rijksbijdragen	4.107.187	2.267.447	660.711	664.658	623.254
Doorbetalingen rijksbijdrage SWV	-2.363.310	-1.073.992	0	0	0
Overige overheidsbijdragen	0	0	38.440	75.000	110.000
Overige baten	253.209	365.201	186.255	78.102	455.624
Totaal baten	1.997.086	1.558.656	885.406	817.760	1.188.878

Lasten

Personele lasten	883.949	704.373	526.297	434.181	366.232
Afschrijvingen	5.732	5.560	4.896	13.333	13.113
Huisvestingslasten	115.243	63.616	76.930	74.420	37.226
Overige instellingslasten	696.700	576.122	432.789	387.572	802.069
Leermiddelen (PO)	0	0	0	0	0
Totaal lasten	1.701.624	1.349.671	1.040.912	909.506	1.218.640

Saldo baten en lasten

	295.462	208.985	-155.506	-91.746	-29.762
--	---------	---------	----------	---------	---------

Financiële baten en lasten

	813	2.452	3.680	7.732	7.972
--	-----	-------	-------	-------	-------

Resultaat

	296.275	211.437	-151.826	-84.014	-21.790
--	----------------	----------------	-----------------	----------------	----------------

Eigen vermogen	1.104.060	807.785	596.348	817.629	901.643
Solvabiliteitsratio	71,62%	70,56%	74,02%	72,33%	68,61%
Liquiditeit	3,83	3,59	3,77	3,53	3,13
Kapitalisatiefactor	77,16%	73,34%	90,62%	138,23%	110,53%
Weerstandsvermogen/totale baten	55,26%	51,74%	67,07%	79,09%	53,12%
Huisvestingsratio	6,77%	4,71%	7,39%	8,18%	3,05%

Financiële analyse

Het exploitatieresultaat 2016 sluit met een positief resultaat van € 296.275

	2016	Begroting	Vershil	2016	2015	Vershil
Baten						
Rijksbijdragen	4.107.187	3.905.088	202.099	4.107.187	2.267.447	1.839.740
Doorbetalingen rijksbijdrage SWV	-2.363.310	-2.339.904	-23.406	-2.363.310	-1.073.992	-1.289.318
Overige overheidsbijdragen	0	0	0	0	0	0
Overige baten	253.209	202.750	50.459	253.209	365.201	-111.992
Totaal baten	1.997.086	1.767.934	229.152	1.997.086	1.558.656	438.430
Lasten						
Personeelslasten	883.949	959.431	-75.482	883.949	704.373	179.576
Afschrijvingen	5.732	4.931	801	5.732	5.560	172
Huisvestingslasten	115.243	110.700	4.543	115.243	63.616	51.627
Overige instellingslasten	696.700	734.488	-37.788	696.700	576.122	120.578
Totaal lasten	1.701.624	1.809.550	-107.926	1.701.624	1.349.671	351.953
Saldo baten en lasten	295.462	-41.616	337.078	295.462	208.985	86.477
Financiële baten en lasten						
Financiële baten	813	0	813	813	2.452	-1.639
Financiële lasten	0	0	0	0	0	0
Saldo fin. baten en lasten	813	0	813	813	2.452	-1.639
Exploitatieresultaat	296.275	-41.616	337.891	296.275	211.437	84.838

Resultaatanalyse

Aan de hand van het financieel jaarverslag wordt hier een toelichting gegeven op de begroting en de realisering van deze begroting. Geconstateerd wordt dat de realisatiecijfers 2016 niet geheel in lijn zijn met de begroting van 2016. Het gerealiseerde exploitatieresultaat voor 2016 bedraagt een overschot van € 296.275. Ten opzichte van de begroting 2016 betreft dit een overschot van € 337.891.

Baten

De werkelijk ontvangen vergoeding voor zware ondersteuning is € 96.477 hoger dan begroot. Dit verschil wordt met name veroorzaakt doordat de ontvangen beschikking van DUO is gebaseerd op een hoger totaal aantal leerlingen, dan het aantal waar in de begroting 2016 vanuit was gegaan. Tevens is de vergoeding per leerling hoger dan begroot.

De werkelijk ontvangen vergoedingen voor lichte ondersteuning zijn € 82.216 hoger dan begroot. Dit verschil wordt met name verklaard door een hogere vergoeding voor de ondersteuningsbekostiging LWOO. Volgens de ontvangen beschikking van DUO valt deze vergoeding € 45.251 hoger uit dan begroot vanwege iets hogere leerlingenaantallen.

De overige baten zijn ten opzichte van de begroting € 50.459 hoger. Dit verschil wordt grotendeels verklaard door de hogere ontvangen subsidie VSV van € 24.741. In de begroting was opgenomen € 43.750 (7/12 deel van € 75.000), betreffende de subsidie over 2015/2016. Voor het schooljaar 2016/2017 is de subsidie met nog één subsidiejaar verlegd. Daar was in de begroting 2016 geen rekening mee gehouden. De eigen bijdrage scholen flex-voorziening is 15.671 hoger dan begroot en een eigen bijdrage van een VSO school voor het uitvoeren van een onderwijs- en zorgarrangementen ad € 9.333 was niet begroot.

Lasten

Personeelslasten

De werkelijke personeelslasten zijn € 75.482 lager dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt, doordat er geen gebruik is gemaakt van de post vervanging bij ziekte terwijl deze was begroot voor € 25.000. Tevens was het aantal groepstrainingen in het VO (en daarmee inhuur van externe trainers) beduidend lager dan begroot, waardoor er een onderbesteding is van € 46.299 ten opzichte van de begroting.

Huisvestingslasten

De werkelijke huisvestingslasten zijn € 4.543 hoger dan begroot. In 2016 is zowel het FLEX-college als het Samenwerkingsverband VO Delflanden verhuisd. Deze kosten zijn verantwoord in de overige huisvestingslasten. De kosten voor de verhuizing van het FLEX-college ad € 23.593 waren niet in 2016 begroot, maar waren ingecalculeerd voor de begroting van 2017. De kosten voor de verhuizing van het Samenwerkingsverband zijn € 7.166 hoger uitgevallen dan begroot. Deze kosten zijn incidenteel van aard.

Daarentegen zijn de huurkosten voor het FLEX-college lager dan begroot ad € 8.600. Met de gemeente Delft is overeengekomen om het gebouw "om niet" te huren, echter het samenwerkingsverband neemt wel alle bijkomende kosten voor haar rekening. Tevens zijn de overige huisvestingskosten voor het FLEX-college lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de energiekosten lager zijn dan begroot als gevolg van een afrekening van 2013 ad € 4.124 en een correctie van Eneco gedurende 2016 over 2016 van € 3.114.

Overige instellingslasten

Vanaf 1 augustus 2015 is de groeiregeling in werking getreden voor de samenwerkingsverbanden. Het verschil tussen het aantal vso-leerlingen op 1 oktober en het aantal op peildatum 1 februari bepaalt de door het samenwerkingsverband te betalen aanvullende bekostiging. Deze overdracht geldt voor het materiële deel voor het lopende kalenderjaar en voor het personele deel voor het komende schooljaar. In 2015 is echter het personele deel ad € 65.000 voor 2016 verantwoord in 2015, waardoor er in 2015 te veel kosten zijn verantwoord. De groeibekostiging was begroot voor € 190.015 in 2016, maar doordat in 2015 reeds het deel 2016 is verantwoord is in 2016 € 90.888 als last opgenomen.

In 2016 was een bedrag opgenomen van € 30.000 voor zeer intensieve ondersteuning van leerlingen die vallen onder de clusters 3 en 4. In 2016 zijn echter alle trajecten van leerlingen die binnen deze clusters extra intensieve ondersteuning nodig hadden of een onderwijsarrangement kregen aangeboden nadat zij waren uitgevallen binnen cluster 3 of 4, geboekt op programma 3 (extra ondersteuning binnen regulier onderwijs). Hierdoor is voor 2016 niet duidelijk te maken hoeveel budget is ingezet voor deze specifieke categorie leerlingen.

De kosten voor het uitwerken van innovatieve ideeën ad € 41.435 (nieuw beleid) waren niet opgenomen in de begroting 2016. In de begroting 2017 is € 40.000 opgenomen, echter deze kosten zijn niet structureel van aard.

De uitgaven voor extra ondersteuning binnen de school (arrangementen op maat) zijn € 19.494 hoger zijn dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de start van een pilot brugklas Pro- VMBO, en een pilot binnen SC Pijnacker.

De uitgaven voor subsidie coördinatie II zorg zijn € 23.197 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het bestuurlijk besluit om al vanaf 01-08-2016 te gaan werken met een andere vergoedingsregeling. Dit is structureel van aard, waardoor de begroting voor 2017 is verhoogd naar € 122.500.

Financiële kengetallen

De kengetallen zijn als volgt :

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>Norm</u>
Solvabiliteit 1	71,62%	70,56%	30,00%
Solvabiliteit 2	74,02%	72,46%	50,00%
Liquiditeit	3,83	3,59	1,5
Kapitalisatiefactor	77,16%	73,34%	tussen 35%-60%
Weerstandsvermogen	55,26%	51,74%	40%
Rentabiliteit	14,8%	13,6%	--
Huisvestingsratio	6,8%	4,7%	10%

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate een organisatie op langere termijn in staat moet worden geacht haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Solvabiliteit 1

Indien het eigen vermogen wordt uitgedrukt in een verhouding tot het totale vermogen geldt dat de norm 30% (of meer) is.

De solvabiliteit van het eigen vermogen neemt af doordat het balans totaal toeneemt als gevolg van een toename van de voorzieningen.

Solvabiliteit 2

Indien het Eigen vermogen inclusief voorzieningen wordt gesteld tegenover het totale vermogen, geldt dat de norm 50% (of hoger) is.

Liquiditeit

De liquiditeit van een organisatie wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer, waarbij de vlottende activa worden gedeeld door de kortlopende schulden. Dit cijfer geeft aan in welke mate op korte termijn aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan zonder dat de continuïteit van de organisatie in gevaar wordt gebracht. In het algemeen wordt een norm van 1,5 voldoende geacht. Er zijn echter overige factoren waarmede rekening dient te worden gehouden. Voorbeelden zijn de winstgevendheid, de aard van de bedrijfsactiviteiten, de kwaliteit van de vlottende activa en de looptijd ten opzichte van de looptijd van de kortlopende schulden en de seizoensinvloeden.

Oordeel :

De Stichting heeft ultimo 2016 een meer dan toereikend saldo aan liquide middelen. De liquiditeitspositie ligt boven de signaleringgrens van de Inspectie van het Onderwijs.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor wordt berekend door het totale vermogen minus gebouwen en terreinen te delen door de totale baten (TV/TB). Als signaleringgrens wordt hierbij een bovengrens van 60% gegeven voor kleine schoolbesturen en een bovengrens van 35% voor grote schoolbesturen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en de opgetelde totale en financiële baten. De optimale verhouding ligt tussen de 10 en 40%. De interne norm die gehanteerd wordt is 40%.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding aan tussen het resultaat en het vermogen van de stichting.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten (incl. afschrijvingen gebouwen en terreinen) en de totale lasten van de stichting.

Continuïteitsparagraaf

De ontwikkelingen in de toekomst zijn financieel verwerkt in de begroting 2017 t/m 2021. Deze gegevens zijn verwerkt in de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag.

Een toelichting op de risico's van de stichting is in het bestuursverslag opgenomen.

A1 Leerlingaantallen

	1-10-16	Prognose 1-10-17	Prognose 1-10-18	Prognose 1-10-2019	Prognose 1-10-2020	Prognose 1-10-2021
VO overige	7.720	7.748	7.748	7.748	7.748	7.748
leerlingen PrO	392	408	408	408	408	408
leerlingen LWOO	307	344	344	344	344	344
Totaal VO	8.419	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500

Het leerlingaantal is in de begroting 2017 t/m 2021 constant gehouden omdat de gegevens naar verwachting stabiel zullen blijven

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Onderwijzend personeel	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Ondersteunend personeel	5,7	5,7	5,7	6,9	7,9	8,9
Directie	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Personeel (FTE)	10,3	10,3	10,3	11,5	12,5	13,5

De verwachting is dat het personeelsbestand in 2019 zal toenemen.

A2 Balans

	2016 Werkelijk	2017 begroting	2018 begroting	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting
Activa						
Materiele vaste activa (-/- egalisatie)	8.311	8.311	8.311	8.311	8.312	8.313
Vlottende activa	467.483	467.483	467.483	467.483	467.483	467.483
Liquide middelen	1.065.859	939.936	754.801	719.650	1.061.500	1.595.596
	1.541.653	1.415.730	1.230.595	1.195.444	1.537.295	2.071.392
Passiva						
Algemene reserve	754.060	628.137	443.002	407.851	749.701	1.283.797
Voorzieningen	0	0	0	0	1	2
Bestemmingsreserve	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
Voorzieningen	37.140	37.140	37.140	37.140	37.140	37.140
Kortlopende schulden	400.453	400.453	400.453	400.453	400.453	400.453
	1.541.653	1.415.730	1.230.595	1.195.444	1.537.295	2.071.392

De investeringen in de komende jaren zullen voornamelijk vervangingsinvesteringen zijn ter hoogte van de afschrijvingslast.

De verwachting is dat de liquide middelen tot en met 2019 zullen afnemen en vanaf 2020 pas weer zullen toenemen. Dit is voornamelijk het gevolg van de behaalde resultaten.

Exploitatie

	2016 Werkelijk	2017 begroting	2018 begroting	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting
Baten						
Rijksbijdragen	4.107.187	4.285.223	4.337.767	4.645.041	5.032.042	5.245.788
Doorbetalen rijksbijdrage SWV	-2.363.310	-2.404.634	-2.524.957	-2.567.914	-2.567.914	-2.567.914
Overige overheidsbijdragen	0	0	0	0	0	0
Overige baten	253.209	246.000	241.500	241.500	241.500	220.000
	1.997.086	2.126.589	2.054.310	2.318.627	2.705.628	2.897.874

De verwachting is dat de rijksbijdragen zullen stijgen. Dit wordt veroorzaakt door de zware ondersteuning en de verevening van de zware ondersteuning. De verevening van de zware ondersteuning neemt jaarlijks met 15% af.

Lasten

Personele lasten	883.949	978.600	978.200	1.058.200	1.058.200	1.058.200
Afschrijvingen	5.732	10.500	10.500	10.500	10.500	10.500
Huisvestingslasten	115.243	67.833	67.833	67.833	67.833	67.833
Overige instellingslasten	696.700	1.195.579	1.182.912	1.217.245	1.227.245	1.227.245
Leermiddelen (PO)	0	0	0	0	0	0
	1.701.624	2.252.512	2.239.445	2.353.778	2.363.778	2.363.778

Saldo baten en lasten

	295.462	-125.923	-185.135	-35.151	341.850	534.096
--	---------	----------	----------	---------	---------	---------

Financiële baten en lasten

	813	0	0	0	0	0
--	-----	---	---	---	---	---

Resultaat

	296.275	-125.923	-185.135	-35.151	341.850	534.096
--	----------------	-----------------	-----------------	----------------	----------------	----------------

B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Zie pagina 15 bestuursverslag

B2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Zie pagina 15 bestuursverslag

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie pagina 35 bestuursverslag

Jaarrekening 2016

Stichting Samenwerkingsverband VO Delflanden 28.09

B Jaarrekening

B1 Balans per 31 december 2016 (na resultaatbestemming)

1 Activa

	31-12-2016	31-12-2015
	EUR	EUR
Vaste activa		
1.2 <u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	0	0
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.522	2.595
1.2.2 ICT	6.789	11.448
1.2.2 Leermiddelen	0	0
	<u>8.311</u>	<u>14.043</u>
1.3 <u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.5 Effecten	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal vaste activa	<u>8.311</u>	<u>14.043</u>
Vlottende activa		
1.5 <u>Vorderingen</u>		
1.5.1 Debiteuren	113.021	116.727
1.5.2 Te ontvangen subsidie	0	0
1.5.5 Overige vorderingen	354.462	51.067
	<u>467.483</u>	<u>167.794</u>
1.7 <u>Liquide middelen</u>	<u>1.065.859</u>	<u>963.007</u>
Totaal vlottende activa	<u>1.533.342</u>	<u>1.130.801</u>
Totaal activa	<u>1.541.653</u>	<u>1.144.844</u>

2 Passiva

	31-12-2016 EUR	31-12-2015 EUR
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Kapitaal	0	0
2.1.2 Algemene reserve	754.060	457.785
2.1.3 Bestemmingsreserves	<u>350.000</u>	<u>350.000</u>
Totaal vermogen	<u>1.104.060</u>	<u>807.785</u>
2.3 Egalisatierekening investeringssubsidies	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal egalisatierekening investeringssubsidies	<u>0</u>	<u>0</u>
2.4 Voorzieningen		
2.4.1 Onderhoud	0	0
2.4.2 Wachtgelden	0	0
2.4.3 Overige voorzieningen	<u>37.140</u>	<u>21.797</u>
Totaal voorzieningen	<u>37.140</u>	<u>21.797</u>
2.6 Kortlopende schulden		
2.6.3 Crediteuren	228.932	206.559
2.6.4 Kortlopende schulden aan OCW	0	0
2.6.6 Belastingen en premies sociale verzekeringen	43.748	32.729
2.6.8 Overige kortlopende schulden	0	0
2.6.9 Overlopende passiva	<u>127.773</u>	<u>75.974</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>400.453</u>	<u>315.262</u>
Totaal passiva	<u>1.541.653</u>	<u>1.144.844</u>

B2 Staat van baten en lasten 2016

	2016 EUR	Begroting 2016 EUR	2015 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	4.107.187	3.905.088	2.267.447
3.1.3 Doorbetalingen rijksbijdrage SWV	-2.363.310	-2.339.904	-1.073.992
3.2 Overige overheidsbijdragen	0	0	0
3.5 Overige baten	253.209	202.750	365.201
Totaal baten	1.997.086	1.767.934	1.558.656
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	883.949	959.431	704.373
4.2 Afschrijvingen	5.732	4.931	5.560
4.3 Huisvestingslasten	115.243	110.700	63.616
4.4 Overige instellingslasten	696.700	734.488	576.122
Totaal lasten	1.701.624	1.809.550	1.349.671
Saldo baten en lasten	295.462	-41.616	208.985
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	813	0	2.452
5.2 Financiële lasten	0	0	0
Saldo fin. baten en lasten	813	0	2.452
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	296.275	-41.616	211.437
Exploitatieresultaat	296.275	-41.616	211.437

B3 Kasstroomoverzicht 2016

	2016 EUR	2015 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Exploitatieresultaat	296.275	211.437
Overige mutaties EV	<u>0</u>	<u>0</u>
	296.275	211.437
Afschrijvingen	<u>5.732</u>	<u>5.560</u>
	5.732	5.560
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Voorraden	0	0
- Vorderingen	-299.689	-3.359
- Effecten	0	0
- Kortlopende schulden	<u>85.191</u>	<u>105.926</u>
	-214.498	102.567
Dotaties voorzieningen	19.424	21.797
Onttrekking voorzieningen	<u>-4.081</u>	<u>0</u>
	15.343	21.797
	<u>102.852</u>	<u>341.361</u>
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	0	-3.460
Financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	-3.460
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Mutatie kredietinstellingen	0	0
Mutatie overige langlopende schulden	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>102.852</u>	<u>337.901</u>
Beginstand liquide middelen	963.007	625.106
Mutatie liquide middelen	<u>102.852</u>	<u>337.901</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u><u>1.065.859</u></u>	<u><u>963.007</u></u>

B4 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016

Algemeen

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het samenwerkingsverband is een stichtingsvorm.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld overeenkomst de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op grond van de RJO zijn tevens van toepassing de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) in het bijzonder RJ 660 en BW 2 Titel 9.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's. Alle financiële informatie in euro's.

Materiele vaste activa

De gebouwen en inventaris en apparatuur worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en bij de vervolwaardering tegen geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en de bestemmingsreserves gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Opbrengstwaardering

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbesteding worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Rijksbijdragen OCW

De rijksbijdragen op grond van de primaire besteding hebben we ten gunste gebracht van het jaar waarvoor zij ter beschikking zijn gesteld.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening LPB

De voorziening dient ter dekking voor toekomstige kosten voortvloeiend uit de in augustus 2014 afgesloten nieuwe CAO VO inzake het Levensfasebewust Personeelsbeleid. Medewerkers krijgen elk schooljaar een individuele keuzebudget aan klokuren die zij naar eigen believen mogen inzetten voor verlof, pensioen, kinderopvang of kunnen laten uitbetalen.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Subsidies met doelbesteding

Subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) verwerken we in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig als bate in de staat van baten en lasten. Geoomerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) staan verantwoord ten gunste van de staat van baten en lasten, naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum staan onder de overlopende passiva. Geoomerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) staan verantwoord ten gunste van de staat van baten en lasten, in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen staan onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting onder de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Het renterisico is beperkt aangezien het samenwerkingsverband geen leningen heeft.

Het kredietrisico ten aanzien van de overige vorderingen van het samenwerkingsverband is beperkt aangezien de grootste debiteuren met een hoge betrouwbaarheid betreffen zoals de Rijksoverheid en de scholen uit de regio.

Het samenwerkingsverband heeft tot 01-08-2013 gebruik gemaakt van personeel dat op de loonlijst stond van de deelnemende onderwijsinstellingen. De loonkosten van deze medewerkers werden door gefactureerd naar het samenwerkingsverband. Tot nu toe is er (landelijke) onzekerheid of hierover BTW in rekening gebracht moet worden door de scholen. het eventuele BTW risico is een landelijk discussiepunt en wordt verder onderzocht door de VO-raad en externe adviseurs. Het samenwerkingsverband Delfland heeft besloten een eventuele naheffing voor haar rekening te nemen en hiervoor een voorziening te treffen.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

De Stichting heeft voor haar werknemers conform CAO VO een pensioenregeling. De pensioenen zijn ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds ABP. Pensioenfonds zijn wettelijk verplicht om financiële buffers te hebben: extra geld voor tijden dat het financieel slechter gaat. De pensioenregels schrijven voor dat onze beleidsdekkingsgraad 128% moet zijn. Dan hebben we voldoende financiële buffers. Ook is wettelijk bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 5 jaar onder 104,2% mag liggen. Is de beleidsdekkingsgraad lager dan 128%, dan moet er een herstelplan worden opgesteld om binnen maximaal 10 jaar weer een dekkingsgraad van minimaal 128% te krijgen. Wordt er verwacht om niet binnen 10 jaar de 128% te halen of is de beleidsdekkingsgraad langer dan 5 jaar lager dan 104,2%? Dan moeten we de pensioenen verlagen. Een eventuele verlaging mag over maximaal 10 jaar gespreid worden, zodat uw pensioen niet plotseling fors lager wordt. De beleidsdekkingsgraad per ultimo februari 2017 is 93,2%.

Omdat de financiële situatie onvoldoende blijft, heeft ABP voor 1 april 2016 een nieuw herstelplan ingediend bij de toezichthouder, De Nederlandsche Bank (DNB). Wat dit voor de aangesloten onderwijsinstellingen betekent is pas bekend nadat het herstelplan is goedgekeurd door DNB. De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1.2 Materiële vaste activa

	Verkrijgings- prijs 31-12-2015	Afschrijvingen t/m 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2015	Mutaties 2016			Boekwaarde 31-12-2016	Afschrijvings- percentage %
				Investerings 2016	Desinveste- ringen 2016	Afschrijvingen 2016		
				EUR	EUR	EUR		
1.2.2 Inventaris SWV	9.737	7.142	2.595	0	0	1.073	1.522	10-20%
Inventaris Rebound	62.438	62.438	0	0	0	0	0	20%
1.2.2 ICT	10.900	7.360	3.540	0	0	1.254	2.286	20%
ICT Rebound	17.638	9.730	7.908	0	0	3.405	4.503	20%
Totaal materiële vaste activa	100.713	86.670	14.043	0	0	5.732	8.311	

1.5 Vorderingen

	2016 EUR	2015 EUR
1.5.2 Kortlopende vorderingen op OCW	0	0
1.5.1 Debiteuren	113.021	116.727
1.5.5 Vooruit betaalde facturen/vertrekte beschikkingen	278.655	17.533
Overlopende activa	75.807	33.534
Totaal vorderingen	467.483	167.794

Het verschil tussen de vooruit betaalde facturen/verstrekte beschikkingen 2016 en 2015 is te verklaren door de hoogte en de hoeveelheid van de verstrekte beschikkingen. In 2016 zijn er zijn meer beschikkingen verstrekt en hogere bedragen. Het merendeel van deze beschikkingen zijn voor een schooljaar beschikt. Dit betekent dat het overgrote deel van de kosten in boekjaar 2017 valt.

1.7 Liquide middelen

	2016 EUR	2015 EUR
1.7.1 Banken	574.492	473.893
1.7.2 Kasmiddelen	30	60
1.7.3 Spaarrekening	491.337	489.054
Totaal liquide middelen	1.065.859	963.007

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2015 EUR	Mutaties 2016		Saldo 31-12-2016 EUR
		Bestemming Resultaat EUR	Overige Mutaties EUR	
2.1.1 Kapitaal	0	0	0	0
2.1.2 Algemene reserve	457.785	296.275	0	754.060
2.1.3 Bestemmingsreserves				
Risico beheersing	350.000	0	0	350.000
Totaal bestemmingsreserves	350.000	0	0	350.000
Totaal eigen vermogen	807.785	296.275	0	1.104.060

Naar aanleiding van de gevoerde risicoanalyse in 2015 is gebleken dat de bestemmingsreserve Risico beheersing € 350.000 dient te zijn.

De bestemming van het resultaat 2016 is als volgt

Algemene reserve	296.275
Algemene reserve	0
Bestemmings reserve	0
Totaal reserves	296.275

2.4 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2016 EUR	Mutaties			Onderverdeling saldo 2016		
		Dotaties 2016 EUR	Onttrekkingen 2016 EUR	Vrijval 2016 EUR	Saldo 31-12-2016 EUR	< 1 jaar EUR	Langlopend >1 jaar EUR
2.4.1 Onderhoud	0	0	0	0	0		
2.4.2 Wachtgelden	0	0	0	0	0		
2.4.3 Overige voorzieningen							
Jubileum Voorziening	2.812	1.974	1.933	0	2.853	0	2.853
Voorziening LPB (duurzaamheid)	18.985	17.450	2.148	0	34.287	0	34.287
Totaal voorzieningen	21.797	19.424	4.081	0	37.140	0	37.140

2.6 Kortlopende schulden

	2016 EUR		2015 EUR	
2.6.3 Crediteuren	228.932		206.559	
2.6.4 OCW		228.932		206.559
2.6.6 Belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen		0		0
2.6.8 Overige kortlopende schulden		43.748		32.729
2.6.9 Overlopende passiva				
Doelsubsidies	18.295		18.295	
Transitoria credit	109.478		57.679	
		127.773		75.974
Totaal kortlopende schulden		400.453		315.262

Het verschil tussen transitoria credit 2016 en 2015 is te verklaren door de hoogte en de hoeveelheid van de verstrekte beschikkingen. Een deel van deze beschikkingen wordt in twee delen betaald en is onder deze post opgenomen.

Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking
--	--	0	0	0
	Totaal	0	0	

G2 Subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Totale kosten €	te verrekenen ultimo verslagjaar €
--	--	--	-	-	-	-
		Totaal	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing €	saldo 01-01-2016 €	ontvangen in verslagjaar €	lasten in verslagjaar €	totale kosten 31-12-2016 €	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
			0	0	0	0	0	0
		Totaal	0	0	0	0	0	0

B6 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Per 1 september 2016 is het Samenwerkingsverband PPO Delflanden een meerjarige overeenkomst aangegaan met Sophia Revalidatie. De overeenkomst betreft de huur van een ruimte aan de Buitenhofdreef 8 in Delft. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar. De gehuurde ruimte zal worden betrokken per 1 januari 2017. De jaarlijkse huurkosten bedragen circa € 55.500. De servicekosten bedragen, inclusief btw, jaarlijks circa € 22.500.

Onder deze overeenkomst ligt een onderhuur overeenkomst met Samenwerkingsverband VO Delflanden. De overeenkomst kent dezelfde voorwaarden als met Sophia Revalidatie. SWV VO Delflanden gebruikt 1/3 (een derde) van de gehuurde ruimte en neemt hiervoor ook 1/3 deel van de kosten voor zijn rekening. Dit zal middels een doorbelasting tussen beide instellingen worden verrekend. Voor het samenwerkingsverband VO Delflanden bedragen de jaarlijkse huurkosten circa € 18.500 en de servicekosten, inclusief btw, € 7.500.

Er is een overeenkomst tussen Pro Management en SWV VO Delflanden welke jaarlijks opzegbaar is (totale waarde 19.000).

B7 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1

	2016 EUR	2016 Begroting	2015 EUR
Rijksbijdragen OCW			
3.1.1 (Normatieve) Rijksbijdrage OCW			
Subsidie regionaal zorgbudget	4.107.187	3.905.088	2.241.504
Subsidie passend onderwijs	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>25.943</u>
	4.107.187	3.905.088	2.267.447
3.1.2 Overige subsidies OCW			
Geoomerkte subsidies	0	0	0
Niet-geoomerkte subsidies	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal rijksbijdragen OCW	<u>4.107.187</u>	<u>3.905.088</u>	<u>2.267.447</u>
3.1.3 Afdrachten rijksbijdrage SWV			
Afdracht zware ondersteuning personeel	-2.223.284	-2.194.166	-937.449
Afdracht zware ondersteuning materieel	<u>-140.026</u>	<u>-145.738</u>	<u>-136.543</u>
	<u>-2.363.310</u>	<u>-2.339.904</u>	<u>-1.073.992</u>
Totaal afdrachten rijksbijdrage SWV	<u>-2.363.310</u>	<u>-2.339.904</u>	<u>-1.073.992</u>

De cijfers van 2015 wijken af ten opzichte van de gewaarmerkte jaarrekening 2015. De oorzaak hiervan is een gewijzigde presentatie van de rijksbijdragen 'Zware ondersteuning'. Dit betreft voor zowel het personeel en het materiële gedeelte, per saldo zijn de rijksbijdragen OCW ongewijzigd gebleven.

De VSO-school ontvangt geen rechtstreekse ondersteuningsbekostiging van het Rijk, maar van het SWV.

Uit het budget van het SWV wordt voor elke leerling een vast bedrag overgemaakt afhankelijk van de categorie waartoe de leerling gerekend wordt. Er is sprake van drie categorieën oplopend in zwaarte waarbij het bedrag voor een categorie afgeleid is van de ondersteuningskosten die een leerling gemiddeld kost:

Categorie 1 (laag): gemiddelde kosten leerling VSO-school voor ZMLK, LZs of cluster 4.

Categorie 2 (midden): gemiddelde kosten leerling VSO-school voor LG.

Categorie 3 (hoog): gemiddelde kosten leerling VSO-school voor MG (ZMLK-LG).

Het samenwerkingsverband bepaalt als onderdeel van de toelaatbaarheidsverklaring in welke categorie de betreffende leerling wordt geplaatst.

Het zijn dus baten die direct worden overgemaakt naar de betreffende scholen, maar 'vanuit' het samenwerkingsverband.

3.2 Overige overheidsbijdragen

3.2.1 Overige Overheidsbijdragen			
Subsidie 1e lijnknoppunt	0	0	0
Subsidie SMW	0	0	0
Gemeente deskundigheidsbevordering en JMW	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	0	0
Totaal Overig Overheidsbijdragen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

3.5 Overige baten

3.5.8 Overige baten			
Overige bijdrage onderwijs Rebound	165.671	150.000	202.428
VSV subsidie	68.491	43.750	75.000
Overige baten	<u>19.047</u>	<u>9.000</u>	<u>87.773</u>
	253.209	202.750	365.201
Totaal overige baten	<u>253.209</u>	<u>202.750</u>	<u>365.201</u>

4 Lasten

4.1 Personele lasten

	2016 EUR	Begroting 2016 EUR	2015 EUR
4.1.1 Brutolonen en salarissen	523.117	496.757	429.609
Sociale lasten	66.753	61.789	53.437
Pensioenpremies	<u>63.305</u>	<u>64.487</u>	<u>55.770</u>
	653.175	623.033	538.816

Gedurende het boekjaar 2016 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar fte 10,3 personen. Het personeelsbestand bestaat in totaal uit 13 personeelsleden, waarvan 2 persoon een fulltime dienstverband hebben en 11 medewerkers een parttime dienstbetrekking. Het personeelsbestand bestaat uit 11 vrouwen en twee mannen.

In 2016 zijn er twee nieuwe medewerkers in dienst getreden.

	2016 EUR	2016 Begroting	2015 EUR
4.1.3 Overige personele lasten			
Directeur SWV	0	0	92.894
Gedragwetenschapper	0	0	59.435
Medewerker toewijzing extra ondersteuning VO	0	0	27.210
Begeleider passend onderwijs	0	0	33.605
Medewerker toewijzing Pro/LWOO	0	0	12.787
Administratief medewerker	8.954	12.000	3.833
Inzet BOZ-ers	153.168	163.073	113.291
Dienstreizen	67	1.500	0
Arbobeleid en verzuim	395	1.000	801
Vervanging bij ziekte	0	25.000	527
Medewerker toewijzing K. van Hulst	0	0	9.135
Inzet 2e deskundige	5.365	20.000	3.650
Inhuur derden	44.733	109.675	7.046
Overige	2.750	4.150	2.633
Coördinator Rebound	0	0	77.991
Docent 1 + 2 Rebound	0	0	156.562
Dotatie -/- onttrekking jubileum voorziening	41	0	2.812
Dotatie -/- onttrekking voorziening duurzaamheid	15.301	0	18.985
Gedragwetenschapper D. Veldhof	0	0	9.531
Inzet vakdocenten Rebound	0	0	4.058
Orthopedagoog Rebound	0	0	55.608
Docent flow voorziening	0	0	11.979
Totaal overige	<u>230.774</u>	<u>336.398</u>	<u>704.373</u>
Totaal personele lasten	<u>883.949</u>	<u>959.431</u>	<u>704.373</u>

4.2 Afschrijvingen

4.2.3 Inventaris en apparatuur	1.073	895	1.024
4.2.3 ICT	<u>4.659</u>	<u>4.036</u>	<u>4.536</u>
	<u>5.732</u>	<u>4.931</u>	<u>5.560</u>
Totaal afschrijvingen	<u>5.732</u>	<u>4.931</u>	<u>5.560</u>

4.3 Huisvestingslasten

Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	16.266	20.000	14.966
Huur Rebound	7.400	16.000	14.654
4.3.7 Overige huisvestingslasten	7.633	8.900	12.203
Verhuiskosten	60.759	30.000	0
Schoonmaakkosten Rebound	14.627	16.000	13.038
Overige huisvestingslasten Rebound	<u>8.558</u>	<u>19.800</u>	<u>8.755</u>
	<u>115.243</u>	<u>110.700</u>	<u>63.616</u>
Totaal huisvestingslasten	<u>115.243</u>	<u>110.700</u>	<u>63.616</u>

De stijging van de huisvestingslasten ten opzichte van het 2015 wordt veroorzaakt door de verhuizing die in 2016 heeft plaatsgevonden.

4.4 Overige instellingslasten

4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
Administratie en Beheer	18.962	18.000	17.665
Accountantskosten	22.344	10.000	12.316
Contoller	19.911	15.000	9.400
Telefoon- en internetkosten	3.078	2.250	2.760
Kantoorbenodigdheden	2.984	4.000	2.498
ICT	21.610	33.723	27.475
Kosten OPR	1.923	6.500	5.472
Diversen	986	0	15.449
Sport en Beweging	<u>10.607</u>	<u>15.000</u>	<u>5.329</u>
	<u>102.405</u>	<u>104.473</u>	<u>98.364</u>

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van accountants zijn ten laste gebracht van de organisatie, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

Aard van de werkzaamheden

	Deloitte 2016	Deloitte 2015
Onderzoek van de jaarrekening (incl. btw)	€ 21.164	€ 12.316
Andere controle opdrachten (incl. btw)	€ 1.180	€ -
Adviesdiensten op fiscaal terrein (incl. btw)	€ -	€ -
Andere niet controle diensten (incl. btw)	€ -	€ -

Aangezien de schuld die in 2015 was opgenomen voor de honoraria van de accountant niet toereikend genoeg is gebleken, is in de lasten van 2016 nog een factuur over de controle van 2015 opgenomen.

	2016 EUR	2016 Begroting	2015 EUR	
4.4.2				
Passend Onderwijs				
Passend onderwijs geormerkt	0	0	20.418	
Nieuw beleid	<u>41.435</u>	<u>0</u>	<u>2.356</u>	
		41.435	0	22.774
4.4.4				
Overige				
Verzekering	3.229	0	2.668	
Overgangsregeling rugzak	0	0	97.622	
Leermiddelen en testmaterialen	11.999	15.000	5.444	
Extra ondersteuning binnen de school	219.494	200.000	30.719	
Leerling activiteiten	0	0	5.001	
Individuele arrangementen cluster 3 en 4	0	30.000	0	
Subsidie coordinatie II zorg	87.197	64.000	64.000	
Ontwikkelkosten OT	0	1.500	0	
Bovenschoolse zorg/Gedragstrainingen	0	0	13.722	
Bovenschoolse zorg/Testmateriaal	12.846	15.000	14.491	
Deskundigheidsbevordering / Scholing Docenten	7.950	15.000	20	
Overbelaste jongeren Docenten SMW Time in	60.000	60.000	35.000	
Subsidie uitvoering Structuurklassen IGS HAVO/VWO	46.838	37.500	0	
Communicatie/website/PR	613	2.000	0	
Onderwijs Transparant: overstap PO - VO	6.893	0	0	
Onderwijs Transparant: 1-Loket	3.113	0	0	
Leerlingactiviteiten Rebound	0	0	2.151	
Compensatie pakketmaatregel AWBZ	0	0	8.750	
Groeibekostiging VSO	90.888	190.015	173.566	
Bankkosten/betalingsverschillen	<u>1.800</u>	<u>0</u>	<u>1.830</u>	
	<u>552.860</u>	<u>630.015</u>	<u>454.984</u>	
Totaal overige instellingslasten	<u>696.700</u>	<u>734.488</u>	<u>576.122</u>	
5 Financiële baten en lasten				
5.1 <u>Financiële baten</u>				
5.1.1 Rentebaten	<u>813</u>	<u>0</u>	<u>2.452</u>	
	813	0	2.452	
Saldo fin. baten en lasten	<u>813</u>	<u>0</u>	<u>2.452</u>	

B8 WNT bijlagen

WNT-verantwoording 2016 Stichting Samenwerkingsverband VO Delft 2809

Per 1 januari is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Samenwerkingsverband VO Delft 2809 van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum, plafond € 179.000.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Samenwerkingsverband VO Delft 2809 is € 179.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de leden van het algemeen bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 maanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	T. Klooster	A. v.d. Bosch	J. Taal	M. v. Kesteren	C. Richel
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	nee	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	ja	nee	nee	nee	nee
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18	ja	ja	ja	ja	ja
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 179.000	€ 17.900	€ 17.900	€ 17.900	€ 17.900
Bezoldiging					
Beloning	€ 78.944	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.396	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	€ 89.339	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 89.339	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Gegevens 2015					
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (fte)	1,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Bezoldiging 2015					
Beloning	€ 74.072	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.310	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging 2015	€ 84.382	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	€ 178.000	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800

Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	J.S. Zijlstra	A.P.M. Loogman	J.M. Reijman	S.P. Schenning
Functie	Voorzitter	Penningmeester	secretaris	secretaris
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/7	1/8 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 26.850	€ 17.900	€ 17.900	€ 17.900
Bezoldiging				
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
-/- onverschuldigd betaald bedrag				
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Gegevens 2015				
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband 2015 (fte)	0	0	0	
Bezoldiging 2015				
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	
Totaal bezoldiging 2015	€ 0	€ 0	€ 0	
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	€ 26.700	€ 17.800	€ 17.800	

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen zijn niet van toepassing

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

B9 Overzicht verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

B10 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met een significante invloed op het resultaat en het vermogen van de organisatie.

Ondertekening Bestuur

J.S. Zijlstra: voorzitter

Delft, d.d.....

A.P.M. Loogman: penningmeester

Delft, d.d.....

C Overige gegevens

controleverklaring van de onafhankelijke accountant